

## **1. UVOD**

Revizija finansijskih izvještaja je ispitivanje finansijskih izvještaja radi izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji objektivno i istinito prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene u vlastitom kapitalu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

### **1.1. Predmet istraživanja**

Predmet istraživanja u ovom radu jeste eksterna revizija. Ona je usmjerena na izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima radi utvrđivanja jesu li finansijski izvještaji sastavljeni realno i objektivno u skladu sa određenim kriterijima i da li ti izvještaji daju istinit i fer prikaz o uspješnosti poslovanja preduzeća.

Predmet istraživanja je višestruk, a najbolje se može sagledati ako u obzir uzmemo činjenicu da je to oblast koja je veoma široka i razvijena, koja daje na značaju. Od neprocenjive važnosti je raspolaganje informacijama o poslovanju poslovnih partnera, pri čemu je veoma bitno da te informacije budu pouzdane i tačne.

Eksterna revizija odnosi se na aktivnosti ovlaštenih revizora koje su usmjerene na izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim stavkama pripremljeni i prikazani u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Interna i eksterna revizija međusobno se ne isključuju. Naprotiv, povezane su i međusobno se dopunjuju. Bolje organizovani sistem interne kontrole ima veliki značaj za reviziju, jer u slučaju efikasnog sistema interne kontrole klijenta manja je vjerovatnoću grešaka u finansijskim izvještajima, što ne znači da će revizor provoditi manje testova. Zbog toga, postupak eksterne revizije uvijek započinje s upoznavanjem, provjerom i ocjenom pouzdanosti internih kontrola i tek na osnovu toga određuje se reprezentativni uzorak pomoću kojeg će se testirati podaci iz finansijskih izvještaja da bi se ocijenila njihova objektivnost i realnost.

Može se zaključiti da pojam revizije implicira eksternu i internu reviziju. Međutim, najčešće se pod pojmom revizije misli na eksternu reviziju koju obavljaju stručne i nezavisne institucije. Najčešće se revizijom ispituju osnovni finansijski izvještaji, ali i ostali aspekti cjelokupnog poslovanja. Iz pojma revizije proizlazi da se revizor može opisati kao vrhunski stručnjak, prije svega s područja računovodstva i finansija, koji se bavi ispitivanjem i ocjenjivanjem cjelokupnog poslovanja ili dijela poslovanja preduzeća, s posebnim naglaskom na finansijskim izvještajima, te davanjem mišljenja o objektivnosti i realnosti iskazanog stanja i rezultata.

### **1.2. Cilj istraživanja**

Cilj ovog istraživanja jeste da istražimo temu koja nije u dovoljnoj mjeri zastupljena u stručnoj literaturi i da se ukaže na sam značaj eksterne revizije za obezbjeđenje kredibiliteta i pouzdanosti finansijskih izvještaja. Takođe, jedan od ciljeva istraživanja jeste da se prikaže širi značaj eksterne revizije koji će omogućiti revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa utvrđenim okvirom finansijskog izvještavanja, te da li je na istinit, fer i objektivan način finansijski izvještaj prezentovan. Da bi revizor formirao i

dao izvještaj, on sprovodi revizorske postupke s ciljem dobijanja dovoljno dokaza koji će podržati njegovo mišljenje, tj. dobijeni dokazi u postupku revizije revizoru pružaju osnovu na bazi koje on treba formirati svoje mišljenje.

### **1.3. Metode istraživanja**

U ovom radu primjenjivane su analitička i sintetička metoda, komparativna metoda, istorijska, kao i induktivna i deduktivna metoda. Proučavana je stručna literatura iz oblasti revizije i računovodstva, kao i podaci sa internet stranica, zatim zbornici radova sa međunarodnih simpozija vezanih za revizorsku struku. Takođe je analiziran Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i zvanično objavljeni revizorski izvještaji na internet stranici Vrhovnih revizorskih institucija i Agencija za reviziju, kao i razni članci vezani za ovu temu.

### **1.4. Struktura rada**

Polazeći od postavljenih ciljeva istraživanja rad je obrađen u četiri glavna poglavlja.

U prvom dijelu, koji predstavlja uvodna razmatranja, objašnjeni su pojam i suština revizije, te je ukazano na njen značaj. Predstavljeni su predmet i ciljevi istraživanja, korištene naučne metode i ukratko predstavljena struktura rada.

Drugi dio je posvećen eksternoj revizije finansijskih izvještaja, sa teoretskog aspekta, principima sastavljanja eksternog revizijskog izvještaja i samoj ulozi i značaju eksterne revizije.

U trećem dijelu obrađena je zakonska legislativa, preko zakona koji regulišu ovu oblast, te načela i Međunarodni standarda revizije. Razvojem teorije i revizorske prakse razvila su se revizijska načela koja pomažu revizorima u njihovom radu, a sam razvoj ovih načela utiče i na razvoj revizijskih standarada.

Četvrti dio posvećen je glavnim fazama revizije finansijskih izvještaja, kao što su faza prihvatanja klijenta, koja se najviše bavi pitanjima povezanim sa prihvatanjem ili zadržavanjem postojećeg klijenta. Faza planiranja revizije je korak o sticanju znanja kako klijent posluje i njegovoj djelatnosti tako da svaki revizor može da razumije poslovne događaje i aktivnosti koje mogu imati uticaj na finansijske izvještaje. Faza revizorskog dokaza predstavlja dokaze ili informacije koje je revizor prikupio i na osnovu kojih zasniva svoje mišljenje. Nakon svih sprovedenih dokaznih testova prikupljeni revizijski dokazi se objedinjuju i vrednuju i tako se oblikuje jedan odgovarajući revizijski izvještaj koji će da saopšti korisnicima finansijskih izvještaja revizijski nalaz.

Poslednji dio je posvećen budućnosti revizije, njenim bitnim dijelovima i formama izražavanja revizorskog mišljenja.

U rad su unesena i zaključna razmatranja i spisak korištene literature.